

FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINE

1758

Na temelju članka 12. stavak 3. Zakona o unutarnjoj trgovini ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), federalni ministar trgovine donosi

PRAVILNIK O NAČINU EVIDENTIRANJA I KONTROLI PROMETA NAFTNIH DERIVATA PUTEM UGRAĐENE OPREME NA BENZINSKIM POSTAJAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuje se:

- način evidentiranja i kontrola prometa naftnih derivata (u daljnjem tekstu: n/d) na benzinskim postajama (u daljnjem tekstu: BP) putem elektronskih mjernih sustava,
- tehnički zahtjevi za opremu ugrađenu na BP,
- ovlaštene serviseri za ugradnju i održavanje uređaja na BP,
- način uvezivanja ugrađene opreme,
- XML izvještaj o dnevnom prometu, po knjigovodstvenoj evidenciji,
- ispunjavanja uvjeta u pogledu opremljenosti uređajima na BP,
- stavljanje u uporabu ugrađene opreme.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1. AMN - Automatsko mjerilo nivoa tečnosti je elektronski mjerni instrument koji precizno i kontinuirano mjeri i registrira visinu, temperaturu i prisutnost vode u n/d, kontrolu istočenih i zaprimljenih količina n/d, stanje zaliha n/d u rezervoarima i koji prije ugradnje mora proći proceduru ispitivanja i odobravanja tipa i verifikacije i imati certifikat o odobrenju tipa izdat od strane Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, certifikat o verifikaciji izdat od Imenovane laboratorije i verifikacijsku oznaku od strane imenovane laboratorije i FZZM-a.

2. Rezervoar na BP, podzemni cilindrični, je posuda cilindričnog oblika, kružnog poprečnog presjeka, namijenjen za skladištenje n/d i u funkciji je mjerenja zapremine tečnosti u njemu.

Rezervoari moraju biti kalibrirani volumetrijskom metodom.

3. Serviser - privredno društvo ovlašteno od strane federalnog ministra trgovine za ugradnju i servisiranje AMN.

4. Imenovana laboratorija (Imenovano pravno lice) - samostalna naučna laboratorija, laboratorija Instituta i ostale laboratorije u svojstvu pravnih lica i entitetski centri za verifikaciju, ovlašteni od strane Instituta za mjeriteljstvo BiH.

5. FMT- Federalno ministarstvo trgovine (kontrolni organ).

6. Ministar - Federalni ministar trgovine.

7. IMBiH - Institut za mjeriteljstvo BiH.

8. FZZM - Federalni zavod za mjeriteljstvo.

II. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA OPREMU UGRAĐENU NA BP

Članak 3.

AMN se sastoji od:

– mjernog instrumenta (sonde) koji je uronjen u tečnost rezervoara i pomoću ugrađenih senzora kontinuirano mjeri visinu stuba tečnosti, temperaturu tečnosti i prisutnost vode u tečnosti, a time i kontrolu istočenih i zaprimljenih količina n/d i stanje zaliha n/d u rezervoarima,

– elektronskog kontrolera (konzole), koja sakuplja informacije sa sonde, te ih uzimajući u obzir memorisane tabelirane podatke o kalibraciji zapremina rezervoara i uneseni relevantni podataka za vrstu goriva, procesira pomoću software-a i podatke o zapremini n/d u rezervoaru, zapremini vode u rezervoaru i vrsti goriva u rezervoaru upisuje u realnom vremenu u memorijsku jedinicu tako da su na raspolaganju korisnicima tih podataka. Memorirani podaci sa konzole trebaju biti prikazani na zaslonu (display) konzole ili na povezanoj računarskoj jedinici.

AMN iz stavka 1. ovog članka, prije ugradnje na BP, mora proći proceduru ispitivanja i odobranju tipa i verifikacije o odobrenju tipa izdat od strane IMBiH-a certifikat o verifikaciji izdat od imenovane laboratorije i verifikacijsku oznaku od strane imenovane laboratorije i FZZM-a.

Proizvođač AMN obavezan je dostaviti FMT i ovlaštenom serviseru ovjerenu pisanu izjavu kojom potvrđuje da podaci koji su zabilježeni na AMN ne mogu biti obrisani ručno, tj. da se radi o read-only memorijskoj jedinici, gdje se podaci automatski brišu metodom LIFO (zadnji-upisani-prvi ispisani Last-In-First-Out).

Rezervoar na BP mora biti kalibriran od strane Imenovane laboratorije i imati certifikat o kalibraciji izdan od strane Imenovane laboratorije.

Procesna jedinica mora imati integriran serijski modem ili serijski port (RS232) sa priključenim eksternim analognim modemom, za potrebe prenosa podataka tj. komunikacije sa kontrolnim organom.

Svi elementi sistema AMN, osim konzole sa softverom, moraju imati Ex-certifikat izdan od strane nadležne institucije, kojim se omogućava njihova montaža u potencijalno eksplozivne zone.

XML Izvještaj - je strukturirani set podataka koji sadrži podatke o dnevnom prometu BP po knjigovodstvenoj evidenciji.

Ovaj izvještaj mora biti dostavljan elektronskim putem, putem web servisa, instaliranog na javnoj IP adresi kontrolnog organa, na dnevnoj osnovi.

III. OVLAŠTENI SERVISERI ZA UGRADNJU I ODRŽAVANJE UREĐAJA

Članak 4.

Ugrađivanje i održavanje, odnosno servisiranje AMN na BP mogu obavljati samo privredna društva ovlaštena od strane FMT.

Rješenje o ispunjavanju uvjeta za ugradnju i održavanje mjernih instrumenata donosi ministar na prijedlog komisije sačinjene od predstavnika FMT, IMBIH, FZZM i vanjskog suradnika iz odgovarajuće tehničke oblasti.

Članovima komisije pripada naknada za rad, a troškove snosi gospodarstvo društvo koje je dužno uz zahtjev dostaviti dokaz o izvršenoj uplati. Visinu naknade utvrđuje ministar posebnim aktom.

FMT vodi registar ovlaštenih servisera.

Članak 5.

Ugradnju i održavanje-servisiranje mjernih uređaja na BP mogu vršiti gospodarska društva koja ispunjavaju uvjete propisane ovim pravilnikom i važećim propisima iz oblasti mjeriteljstva i standardizacije.

Gospodarska društva koja obavljaju ugradnju i održavanje-servisiranje mjernih instrumenata na BP mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- da ima sjedište i poslovnu jedinicu u BiH, da sa dobavljačem mjernih instrumenata ima zaključen ugovor o distribuciji, ugradnji i servisiranju mjernih instrumenata za područje BiH,
- da je Rješenjem Instituta za mjeriteljstvo BiH Imenovano pravno lice tj. Imenovana laboratorija za područje kalibracija mjerila protoka tekućina i/ili mjerila nivoa i/ili volumena tekućina u podzemnim i/ili nadzemnim rezervoarima.
- izuzetno, ako Gospodarsko društvo ne ispunjava prethodni uvjet (nema Imenovanje od IMBiH-a) onda mora imati potpisan ugovor o suradnji sa nekom laboratorijom Imenovanom za područja nabrojana u prethodnom stavku,
- ovjerenu pisanu Izjavu proizvođača AMN, kojom se potvrđuje da podaci koji su zabilježeni na AMN ne mogu biti obrisani ručno,

- da ima osposobljene osoblje za ugradnju i servisiranje mjernih uređaja sa certifikatom proizvođača ili od njega ovlaštene organizacije,
- da je certifikatom o odobrenju tipa mjerila odobrena upotreba mjernog instrumenta čiji se promet, ugradnja i servisiranje traži, a sukladno sa člankom 2. stavak 1. točka 1. ovog pravilnika,
- dokazati u postupku testiranja od strane FMT sukladno ovim pravilnikom, mogućnost integracije komunikacijskog protokola AMN sa integralnim informacionim sistemom u FMT.

Članak 6.

Kontrolu ispravnosti slanja izvješća AMN i XML vlasnici BP mogu pratiti preko web portala. U slučaju neispravnosti vlasnik BP obavještava serviseru sa kojim imaju zaključen ugovor o servisiranju mjernih uređaja u roku jednog sata.

Kvar na mjernom instrumentu mora biti otklonjen najkasnije u roku od sedam dana.

Nakon otklonjenog kvara serviser sastavlja zapisnik u prisustvu predstavnika FZZM. Zapisnik sadrži podatke o vrsti, tipu i serijskim brojevima mjernih instrumenata, o razlozima servisiranja, o stanju n/d u rezervoarima u momentu kvara, te o ponovnom stavljanju verifikacijske oznake od strane imenovane laboratorije i FZZM. Ovaj zapisnik ovjerava serviser i FZZM, a po jedan primjerak zapisnika dostavlja se FMT i IMBiH-u.

IV. NAČIN UVEZIVANJA UGRAĐENE OPREME

Članak 7.

BP mora osigurati jedan analogni telefonski priključak rezerviran isključivo za potrebe prijenosa podataka.

AMN na BP mora biti priključen na javnu telekomunikacijsku infrastrukturu, te se pomoću serijskog modema, putem analogne telefonske veze, povezuje na centralni informacioni sustav u nadležnom kontrolnom organu.

Članak 8.

Prijenos podataka sa AMN se vrši automatski, na dnevnoj osnovi, u dogovoreno vrijeme. Kontrolni organ može ručno inicirati prijenos podataka sa AMN u svakom trenutku.

Ukoliko telekom operateri dostave dokaz da tehnički nije izvodljiva instalacija analognog telefonskog priključka na BP, podaci će se dostavljati e-mailom na zvaničnu email adresu FMT, odnosno kontrolnog organa.

Članak 9.

Struktura prenesenih podataka sa svakog registriranog rezervoara, osim naziva, adrese i broja telefona BP su:

1. Trenutna očitavanja mjerenih vrijednosti:

- datum i vrijeme sa sata realnog vremena na AMN-u,
- temperatura naftnog derivata (stupanja Celzijusa),
- nivo naftnog derivata u rezervoaru (milimetri),
- zapremina naftnog derivata (na ambijentalnoj temperaturi, litri),
- zapremina naftnog derivata temperaturno kompenzirana na 15 stepnjeva
- Celzijusa (litri),
- nivo vode (milimetri, može umjesto nivoa i zapremina u litrima),
- alarmi (voda, nizak nivo, visok nivo, greška sonde).

2. Lista aktiviranih alarma za protekli period (od zadnjeg preuzimanja podataka)

3. Lista izvješća o zaprimanju naftnog derivata u rezervoar za protekli period (od zadnjeg preuzimanja podataka):

- početni datum i vrijeme zaprimanja,
- temperatura na početku (stupnjeva Celzijusa),
- zapremina na početku (litri),
- temperaturno kompenzirana zapremina na početku (litri),
- relevantni podatak za vrstu goriva,
- krajnji datum i vrijeme zaprimanja,
- temperatura na kraju (stupnjeva Celzijusa),
- zapremina na kraju (litri),
- temperaturno kompenzirana zapremina na kraju (litri),
- zapremina naftnog derivata koja je zaprimljena (litri),
- temperaturno kompenzirana zapremina naftnog derivata koja je zaprimljena (litri),

4. Listu dnevnih izvješća za protekli period (od zadnjeg preuzimanja podataka):

- početni datum i vrijeme izvješća,
- temperatura na početku (opcionalno, stupnjeva Celzijusa),
- zapremina na početku (litri),

- temperaturno kompenzirana zapremina na početku (litri),
- relevantni podatak za vrstu goriva,
- završni datum i vrijeme izvješća,
- temperatura na završetku (opciono, stupnjeva Celzijusa),
- zapremina na završetku (litri),
- temperaturno kompenzirana zapremina na završetku (litri),
- ukupna zapremina naftnog derivata koji je zaprimljen (litri),
- temperaturno kompenzirana ukupna zapremina naftnog derivata koji je zaprimljen (litri),
- ukupna zapremina naftnog derivata koji je pumpan (litri),
- temperaturno kompenzirana ukupna zapremina naftnog derivata koji je pumpan (litri).

V. XML IZVJEŠĆE O DNEVNOM PROMETU

Članak 10.

U cilju jednoobraznog načina dostave izvješća o dnevnom prometu BP, gospodarska društva koja vrše promet n/d na BP dužna su dostavljati izvješće u XML formatu, putem web servisa, koji je instaliran na fiksnoj IP adresi u domeni FMT, najkasnije u roku od 7 dana po zaključenju dnevnog prometa.

XML izvješće mora biti generisano na dnevnom nivou, po zaključenju dnevnog prometa na BP (stanje sa POS kase), i pohranjen pod imenom: BPID_DATUM.XML, gdje je BPID identifikacioni broj BP, a DATUM, nadjevak za koji se predaje izvješće u formatu GGGGMMDD (godina, mjesec, dan).

Članak 11.

Dnevno XML izvješće sa POS-a iz članka 10. Ovog pravilnika sastoji se od sljedećeg bloka podataka:

1. Podaci o BP:

- Naziv
- Adresa
- Identifikacioni broj
- Telefon

2. Podaci po prometu n/d:

– Na dan

3. Podaci o gorivu:

– Vrsta n/d

– Broj rezervoara

– Početno stanje za vrstu n/d

– Količina n/d koja je ušla u rezervoar za tu vrstu n/d

– Količina n/d koja je izašla iz rezervoara za tu vrstu n/d

– Cijena po kojoj je prodano n/d

Detaljna struktura i upute za kreiranje XML izvješća o dnevnom prometu se nalaze na zvaničnoj web stranici kontrolnog organa.

VI. ISPUNJAVANJE UVJETA U POGLEDU OPREMLJENOSTI UREĐAJIMA NA BP

Članak 12.

Trgovac pravno lice, vlasnik BP obavezan je kao dokaz da ispunjava uvjete propisane člankom 3. do 13. ovog pravilnika dostaviti u tri originalna primjerka pisanu ovjerenu Izjavu FMT.

Oblik i sadržaj obrasca Izjave (POU) je sastavni dio Pravilnika.

Provjeru ispunjenosti propisanih uvjeta mjernih instrumenata na BP vrši FZZM, te nakon izvršene provjere nadležna federalna i županijska inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti, u roku od 30 dana od prijema ovjerene pisane Izjave iz stavka 1. ovog članka.

Federalna inspekcija vrši provjeru ispunjenosti propisanih uvjeta mjernih instrumenata kod trgovaca koji imaju BP na području dvije ili više županija. Županijska inspekcija vrši provjeru ispunjenosti propisanih uvjeta mjernih instrumenata kod trgovaca koji imaju BP na području jedne županije.

Pisanu Izjavu trgovac pravno lice iz stavka 1. ovog članka dužan je dostaviti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Obaveza iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na gospodarske subjekte koji su Izjavu ranije dostavili u skladu sa prethodno važećim Pravilnikom.

Članak 13.

Pregled i provjeru usklađenosti elektronskih mjernih sustava na BP iz članka 2. stavak 1. točka 1. Ovog pravilnika, vrši komisija za provjeru i pregled AMN-a na BP.

Ministar imenuje komisiju iz stavka 1. ovog članka. Komisija se sastoji od četiri člana, predsjednik komisije je federalni tržišni inspektor, a po jedan član je iz IMBiH, FZZM i FMT.

Komisija iz stavka 2. Ovog članka donosi rješenje kojim utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti propisani ovim pravilnikom.

VII. STAVLJANJE U UPORABU UGRAĐENE OPREME

Članak 14.

Gospodarska društva koja vrše promet n/d na BP obavezna su ugraditi i evidentirati promet putem elektronskih mjernih sustava (AMN), kao i vršiti prijenos XML Izvješća sa dnevnim prometom na BP.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Postupci za utvrđivanje uvjeta za ugradnju i održavanje - servisiranje mjernih instrumenata, započeti do stupanja na snagu ovog pravilnika, okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Članak 16.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu evidentiranja i kontroli prometa naftnih derivata putem ugrađene opreme na benzinskim postajama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 67/10, 2/11 i 21/11).

Članak 17.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-1978/11

5. prosinca 2011. godine

Mostar

Ministar

Milorad Bahilj, v. r.